

Sydämen / koko kehon FDG PET-TT-tutkimus sisältäen ruokavalio-ohjeen

Tämä ohje on tarkoitettu tulostettavaksi. Ohje sisältää täytettäviä kohtia.

PET-TT-tutkimuksessa kuvataan samalla käyntikerralla sekä positroniemissiotomografia (PET) että tietokonetomografiakuvaus (TT). PET-tutkimuksella tutkitaan elimistön aineenvaihduntaa ja TT-tutkimuksessa saadaan tarkka kuva elimistön rakenteesta.

Tässä ohjeessa kerrotaan, miten sinun tulee valmistautua tutkimukseen, jossa kuvataan sydämen aluetta joko pelkästään tai osana laajempaa tutkimusta. Esivalmistelujen tarkoituksena on vähentää sydämen fysiologista merkkiainekertymää.

PET-TT-kameran aukko on väljä (halkaisija 70 cm), joten ahtaanpaikankammosta kärsivät henkilöt voidaan yleensä kuvata.

Tutkimuskäynnin kokonaiskesto on noin 2 - 3 tuntia.

Valmistautuminen

Tullessasi tutkimukseen on tärkeää, että verensokeriarvosi on alle 10 mmol/l, joten noudata seuraavaa ohjetta:

- **ole syömättä vähintään 10 - 12 tuntia** ennen tutkimusta
- vettä saat juoda paaston aikana, mutta ei muita juomia.
- purukumin pureskelu ja pastillit ovat kiellettyjä tutkimuspäivänä

Noudata ohessa olevaa ruokavalio-ohjetta tutkimusta edeltävänä päivänä ja pidä syömistäsi ruuista ruokapäiväkirjaa.

Sallitut ruoat

- kana, kalkkuna, kala, lihat, täyslihamakkarat, pekoni, kananmuna
- lihaliemi
- vihannekset: tomaatti, kurkku, lehtisalaatit, porkkana, paprika, yrtit
- vesi
- kahvi ja tee (ilman maitoa tai sokeria)
- sokerittomat juomat (mehut, limonadit)
- keinotekoiset makeutusvalmisteet (esim. Hermesetas)

Kielletyt ruoat

- hiilihydraatteja tai sokeria sisältävät ruoat
- maito, mehut, tuoremehut, limonadit
- leipä, keksit ja pikkuleivät, leivonnaiset
- maitovalmisteet (juusto, jogurtti, rahka, raejuusto)
- puuro, murot, mysli,
- riisi, pasta, peruna, maissi, pavut, herneet, pähkinät
- hedelmät ja marjat
- sipsit, karamellit
- purukumi, pastillit
- alkoholi

Huomioithan myös seuraavat asiat:

- vältä fyysistä rasitusta (kuntosali, pyöräily tai juoksulenkki) 24 tunnin ajan ennen tutkimusta
- älä juo alkoholia 24 tuntiin ennen tutkimusta
- ole tupakoimatta vähintään 2 tuntia ennen tutkimusta.

Tutkimusta ei yleensä tehdä raskaana oleville naisille. Jos epäilet olevasi raskaana, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimukseen tuloa. Myöskään pieniä lapsia ei saa ottaa mukaan tutkimuskäynnille.

Tietokonetomografiatutkimuksessa voidaan tarvita jodipitoista varjoainetta, joka annetaan kuvauksen aikana. Mikäli olet saanut aikaisemmin varjoainereaktion, ilmoita siitä henkilökunnalle ennen tutkimusta. PET-tutkimusaine on kuvaukselle välttämätön, mutta kuvaus voidaan tehdä ilman jodipitoista varjoainetta.

Lääkitys

Tutkimuspäivänä voit ottaa normaalisti lääkärin määräämän vakituisen lääkityksen.

Diabeetikot

Mikäli sairastat insuliinihoitoista sokeritautia, ota yhteyttä tutkimuksen tilanneeseen lääkäriisi siitä, kuinka insuliiniannoksesi huomioidaan tutkimuksen vaatimaa paastoa ja ruokavaliiohjetta ajatellen. Esivalmistelu voi vaatia osastohoidon järjestämistä vuodeosastolta.

Mikäli sairastat sokeritautia, jota hoidetaan ruokavaliolla tai tableteilla, noudata normaalia valmistautumisohjetta.

Tutkimuksen kulku

Saat täytettäväksi haastattelulomakkeen. Hoitaja kertoo kanssasi vielä tutkimuksen yksityiskohdat.

- Sinulle laitetaan kyynärvarren laskimoon verisuonikanyyli (tippa) tutkimusaineen antamista varten. Tutkimus on suonipistosta lukuun ottamatta kivuton eikä siihen liity sivuvaikutuksia.
- Tutkimusaineena käytetään radioaktiivista, kudosten aineenvaihduntaa mittaavaa merkkiainetta
- Tutkimusaineen antamisen jälkeen odotetaan, että tutkimusaine kerääntyy kuvauskohteeseen. Odotusaika on 50 minuuttia.
- Kuvaus tehdään selinmakuulla PET-TT-kameran tutkimussängyllä, joka liikkuu kameran aukon lävitse. Tutkimuksen onnistuminen edellyttää paikallaan pysymistä.
- Kuvaus kestää noin 15 minuuttia

Tutkimuksen jälkeen

PET-tutkimusaineeseen ei liity sivuvaikutuksia, mutta se säteilee lievästi muutaman tunnin ajan. Minkäänlaisia säteilysuojaustoimenpiteitä ei kuitenkaan yleensä tarvita. Tutkimuksen jälkeen on hyvä juoda normaalia enemmän vettä, koska tutkimusaine poistuu elimistöstä virtsan mukana.

Vältä tutkimuspäivänä lähikontaktia raskaana olevaan henkilöön ja lasten sylissä tai vieressä pitämistä mahdollisuuksien mukaan n. 8 tunnin ajan. Imettävien äitien on pidettävä 10 tunnin imetystauko tutkimuksen jälkeen. Tauon aikana lypsetty maito tulee kaataa viemäriin.

Tutkimustulokset saat lähettävän osaston tai poliklinikan lääkäriltä.

Ruokapäiväkirjan täyttöohjeet

Merkitse lomakkeelle kaikki, mitä syöt ja juot vuorokautta ennen tutkimukseen tuloa.

Merkitse tiedot lomakkeelle heti ruokailun jälkeen, jolloin muistat ne parhaiten. Kirjoita Klo-sarakkeeseen se kellonaika, jolloin söit tai joit jotain. Ruoat ja juomat-sarakkeeseen merkitään tieto nautituista ruoasta ja juomasta, jokainen omalle rivilleen.

Esimerkki ruokapäiväkirjan täyttämisestä:

Klo	Ruoat ja juomat
17.30	2 kanafilettä
	Kananmuna
	Lasillinen vettä

